

אהבה חובקת עולם

Category: בראשית, תולדות

סיפורם של זוג בחורים חב"דיים שנשלחו מארץ-ישראל לקולומביה כדי ללמד יהדות. על אהבת ישראל העמוקה של הקב"ה לבניו והדרך להחזיר לו אהבה.

תנאי לשידוך

אחד מהפנים היותר מוכרות ב'כינוס השלוחים' השנתי הוא מר ג'ורג' ראהר. משפחת ראהר היא משפחה שתומכת במפעל השליחות של הרבי כבר שנים רבות. בין היתר הם תומכים בשלוחים שנמצאים במדינות ברית-המועצות לשעבר ובשלוחים הנמצאים באוניברסיטאות ברחבי העולם [1] בארה"ב לבדה ישנם כ- 150 אוניברסיטאות שבהן יש שלוחים.

אבי המשפחה, סמי ראהר ז"ל, היה הראשון שיצר את הקשר עם חב"ד כבר לפני שנים רבות. כעת בנו, ג'ורג', ממשיך במסורת הזו. והוא סיפר כיצד נולדה מערכת היחסים המופלאה שלהם עם חב"ד.

היה זה בארץ המוצא של המשפחה, בבוגוטה שבקולומביה. אביו של סמי היה איש עסקים מצליח ופילנטרופ חשוב בקהילה.

מעת לעת היו מגיעים רבנים מארץ ישראל לאסוף כסף לשיבות, והכול ידעו שחובה עליהם לבקר במשרדו של סמי ראהר [2] הוא תמיד מקבל כל אחד בסבר-פנים-יפות. יהודים רבים עבדו בעסקיו: מהנדסים, עורכי דין, רואי חשבון וכו'. ראהר הסב היה פונה אל הרבנים האורחים ומבקש מהם לחזק את העובדים שלו בענייני יהדות.

לצערו הרב, הרבנים היו מתחמקים מבקשותיו אלו. הם רצו רק לאסוף את הצ'ק ולהמשיך הלאה. לא היה להם רצון אמיתי לתקשר עם העובדים.

בכל קיץ היו מגיעים לבוגוטה בחורים בשליחות הרבי. ראהר שם לב שהללו לא מחפשים לאסוף כסף, אלא לחפש יהודים. הם ביקרו אצל כל עובד יהודי במשרדו, הניחו עמו תפילין, התעניינו בחינוך היהודי של ילדיו, שוחחו על כשרות ועל מצוות בסיסיות אחרות, ואז ראהר למד לדעת שהשלוחים של הרבי עשויים מחומר אחר. הוא העריך זאת.

בשנת 1978, אחותו של ג'ורג' הכירה בחור יהודי מעיירה סמוכה לבוגוטה. הוא היה בחור טוב מאוד, אבל לא מבית מסורתי. אחרי שנה של היכרות החליט הבחור לגשת לאביה, סמי, ולבקש את הסכמתו ל'שידוך'. סמי הצהיר שאין לו שום התנגדות, אך מכיוון שהידע שלו ביהדות מועט מאוד, לכן הוא מבקש שילך ללמוד בישיבה בארץ ישראל במשך שנה שלמה, ואחר-כך יחליט מה

ירצה לקיים ומה לא? העיקר שיהיה לו הידע.

הבחור, שלימים היה חתנו של סמי ראהר, טען שאין באפשרותו לעזוב את קולומביה למשך שנה שלמה. הוא עובד בעסק המשפחתי, ביחד עם אביו ואחיו, והדבר לא מציאותי. סמי החל להתמקח עמו והסכים להפחית את ההתחייבות לשישה חודשים, אבל משלא הגיעו לעמק השווה? הגה רעיון: להביא מארץ-ישראל בחור לכאן, לבוגוטה, והוא ילמד עם חתנו לעתיד חמש שעות בכל יום. הבחור הסכים.

ללמוד לאהוב

סמי ראהר תכנן באותה עת לנסוע לארץ, וקיווה שבמהלך ביקורו ימצא בחור שיסכים לבוא לקולומביה לתקופה ממושכת.

כאן בארץ הוא קיים סבב פגישות עם ראשי-הישיבות להן הוא תורם כספים. הוא הציע משכורת ומימון מלא, אולם נתקל בתגובות צוננות ומסתייגות. אף רב לא היה נלהב לשלוח בחור לקולומביה. וכאשר סוף סוף נמצא מועמד מתאים, הבין סמי שפערי התרבויות והידע לא יאפשרו תקשורת איכותית. בסופו של דבר הגיע בחיפושו לישיבת חב"ד בלוד, ונפגש שם עם הרב אפרים וולף? מנהל הישיבה.

השניים הכירו שנים ארוכות. מששמע וולף שראהר מחפש בחור, עוד באותו יום הפגיש אותו עם תלמיד מוכשר. "ומה תלמד עם חתני?", התעניין ראהר. הבחור השיב: "אלמד אותו שצריך לאהוב כל יהודי". כשראהר שמע את הדברים הוא שמח מאוד: "זה בדיוק מה שחיפשתי!", השיב לרב וולף.

אלא שהרב וולף הרהר בדבר, והגיע למסקנה שאין זה ראוי לשלוח בחור אחד בלבד. צריך לשלוח שניים? חברותא. סמי חשב רגע, והסכים.

כעת הגיעו לנקודה הקריטית: הרב וולף הצהיר שעליו לקבל את אישור הרבי. לא עושים צעד כזה מבלי לקבל את האישור מניו-יורק. הרב וולף נהג לשוחח בכל יום עם מזכירי הרבי, וכבר למחרת הגיעה התשובה שהשניים ייסעו מיד. ביום שלישי בשבוע, שני התלמידים כבר היו על המטוס בדרך לקולומביה, סמי עדיין בארץ. הוא טלפן לחתנו ובישר לו על שני המורים שלו שנמצאים בדרכם אליו, והורה לו לפגוש אותם בשדה-התעופה ולארח אותם. החתן שאל בדאגה: "איך אזהה אותם?". סמי השיב בצחוק: "אל תדאג, אני מבטיח לך שתזהה אותם?".

ביום השישי הראשון לבואם קיבל סמי טלפון בהול מחתנו. מה קרה? השניים מבקשים ביום שישי ללכת לחוף ים ולטבול שם בצורה שאינה מקובלת? חותנו הרגיע אותו והסביר לו מהו מקווה. הוא הנחה אותו לקחת אותם לחוף ריק, ושם יטבלו. הוא אף הוסיף ואמר לו שהנוהל הזה יהיה בכל יום שישי.

את הסיפור חתם סמי ראהר: "חתני זה הוא הדתי ביותר במשפחה". (ראה 'ימי תמימים' ז', עמ' 260, על בחור בשם שלמה רייפקנד שנפגש עם ראהר ונסע לקולומביה)

מה ה' אוהב?

ההפטרה השבועית לפרשת תולדות היא מספר מלאכי. הנביא מלאכי חי בתקופת 'שיבת ציון' בתחילת בית המקדש השני. נוסף על כך [?] והוא העיקר [?] מלאכי היה הנביא האחרון שהיה לעם ישראל.

הנבואה החלה במשה רבנו, המכונה 'אדון הנביאים', והיא הייתה קיימת במשך כאלף שנים. מלאכי הוא חותם תקופת הנביאים. ספרו כולל שלושה פרקים בלבד, וההפטרה השבועית מורכבת מהפרק הראשון וחצי הפרק השני של הספר.

מהן המילים הראשונות של הנביא האחרון לעם ישראל? "אהבתי אתכם אמר ה'". הקב"ה מצהיר על אהבתו את עם ישראל.

מהי אהבה? אהבה אמיתית היא מעל לטעם ודעת. כשהורה אוהב את ילדו, אין הוא צריך להסביר לעצמו או לזולתו מדוע הוא אוהב אותו, כי האהבה באה ממקום עמוק יותר מאשר היגיון. אם הוא מרגיש צורך להסביר מדוע הוא אוהב את בנו, סימן שמהו בקשר ביניהם לקוי. אהבה בין הורים לילדים זה הרגש העמוק ביותר שיש לאדם, והוא למעלה מהיגיון: אין הוא זקוק לשום הסברים.

כן הדבר כאשר הקב"ה מכריז ואומר: "אהבתי אתכם אמר ה'". זוהי הבשורה הטובה ביותר שעם ישראל יכול היה אי-פעם לשמוע [?] שהקב"ה אוהב אותנו כמו שהורה אוהב את ילדיו, מבלי להתחשב בהתנהגותם. זו אהבה עצמית. וכשם שהורה לעולם לא יוותר על ילדיו ולא יחליף אותם בילדים אחרים שמתנהגים טוב יותר, כך הקב"ה לא יחליף את עמו ישראל בעם אחר [?] "להחליפם באומה אחרת איני יכול!".

מסופר שכאשר אדמו"ר הזקן הגיע למזריטש בפעם הראשונה, אחת התורות ששמע מרבו, רבי דובער ה'מגיד' ממזריטש בשם הבעש"ט היתה: "אהבתי אתכם אמר ה' [?] צריך לאהוב כל יהודי". עד אז אדמו"ר הזקן התנהג "בדרך הבדלה וריחוק מאנשים פשוטים. ולאחרי שמיעת תורה זו התחיל לקרב ולחבב אנשים פשוטים" (תו"מ חלק ל"ב עמ' 72).

אולי יש לומר שהקב"ה, בסוף תקופת הנבואה, לפני שהקול הנבואי נדם, ביקש לומר לעם ישראל איך הוא באמת מרגיש כלפיהם. לכן הוא הכריז "אהבתי אתכם". כאומר: "אני רוצה שתדעו שזו אהבה על-טבעית, על שכלית, ואינה זקוקה לצידוקים הגיוניים. לכן היא לעולם לא תיפסק".

כולנו מכירים את מנהג הצבת 'כוס של אליהו' על שלחן הסדר בחג הפסח. מה פתאום אליהו הנביא הגיע לליל הסדר?

בהלכה מסבירים שאלהו הוא מבשר הגאולה, הוא זה שיבוא ויבשר לנו על בוא המשיח. ומאחר וליל הסדר הוא הלילה המתאים ביותר לגאולה, שכן בלילה הזה נגאלו אבותינו ממצרים, לכן אנו מכינים כוס ומזמינים את אלהו שיבוא ויבשר לנו שהגאולה כאן (שולחן ערוך הלכות פסח סימן ת"פ בסופו).

מניין אנו יודעים שאלהו הנביא אמור לבשר לנו על הגאולה? מספר מלאכי: המילים האחרונות של הספר הן: "הנה אנכי שולח לכם את אלהו הנביא, לפני בוא יום ה', הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

יש לומר שהדרך לזכות לכך שהקב"ה ישלח את אלהו הנביא לבשר לנו על בוא המשיח, תלויה במילים הראשונות של הנביא "אהבתי אתכם אמר ה'". מסופר שחסידי שאלו את אדמו"ר הזקן איזה ערך חשוב יותר: אהבת ה' או אהבת ישראל. הוא השיב להם: "אהבת ישראל, שאוהב מה שהאוהב אוהב".

אם אתה אוהב באמת אדם מסוים, יהיה אכפת לך גם מילדיו. כן הדבר ביחס למי שאוהב את הקב"ה ¹ הוא אוהב ממילא כל יהודי, כי הקב"ה אוהב כל יהודי, כנאמר: "אהבתי אתכם אמר ה'" (היום יום כ"ח ניסן).